

Примљено: 09.08.24			
Орг.јед.	Број	Прилог	Вредност
01-1	1160		

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Национално тело за акредитацију
и обезбеђење квалитета
у високом образовању
Комисија за акредитацију
и проверу квалитета
Број: 612-00-00039/3/2024-03
Датум: 09.07.2024. године
Булевар Михајла Пупина 2
Београд

На основу члана 21. став 1. тачка 1) Закона о високом образовању („Службени гласник РС” бр. 88/17, 27/18 - др. закон, 73/18, 67/19, 6/20 - др. закон, 11/21-Аутентично тумачење, 67/21 - др. закон, 67/21, 76/23) Комисија за акредитацију и проверу квалитета, на седници одржаној 09.07.2024. године, донела је

РЕШЕЊЕ

о акредитацији студијског програма

Утврђује се да Академија техничко-васпитачких струковних студија Ниш, са седиштем у Нишу, у улици Александра Медведева бр. 20, ПИБ: 111700788, Матични број: 17922530, испуњава прописане стандарде за акредитацију студијског програма **основних струковних студија (ОСС) „Екологија и заштита животне средине”**, у оквиру образовно-научног поља техничко-технолошких наука и научне области **Инжењерство заштите животне средине и заштите на раду**, за упис **20 (двадесет)** студената у прву годину у **Одсеку Врање** у улици Филипа Филиповића бр. 20, са називом дипломе **Струковни инжењер заштите животне средине**, за извођење наставе на српском језику.

На основу овог решења, Национално тело за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању издаће уверење о акредитацији студијског програма из става 1. овог решења.

Образложење

Високошколска установа Академија техничко-васпитачких струковних студија Ниш (у даљем тексту: ВШУ), са седиштем у Нишу, у улици Александра Медведева бр. 20, је дана 27.02.2024. године поднела Захтев за акредитацију студијског програма **основних струковних студија (ОСС) „Екологија и заштита животне средине”**, у даљем тексту: СП, под бројем 612-00-00039/2024-03.

У складу са чланом 21. став 2. тачка 1) Закона о високом образовању, Комисија за акредитацију и проверу квалитета (у даљем тексту: Комисија) образовала је поткомисију за образовно-научно поље Техничко-технолошких наука (у даљем тексту: Поткомисија) ради утврђивања чињеница од значаја за доношење одлука о Захтеву за акредитацију.

Комисија је на седници одржаној 20.02.2024. године усвојила предлог Поткомисије за образовно-научно поље Техничко-технолошке науке (у даљем тексту: Поткомисија) за именовање Рецензентске комисије која је именована Одлуком директора Националног тела за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању, број 612-01-000150/2024-01 од 20.02.2024. године.

Рецензентска комисија (у даљем тексту: РК) утврдила је чињенице од значаја за доношење одлуке о акредитацији СП увидом у поднету документацију и непосредним увидом у рад ВШУ. РК је дана 15.04.2024. године посетила ВШУ и након посете сачинила коначни Извештај на српском и сажетак на енглеском језику, који укључује и оправдане примедбе ВШУ, као и оцену квалитета анализираниог СП, и поднела га је Поткомисији на разматрање. На основу Извештаја РК, Поткомисија је утврдила предлог одлуке о акредитацији СП (у даљем тексту: Предлог) у коме је констатовала да су испуњени стандарди за акредитацију прописани Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма („Службени гласник РС”, бр. 13/19, 1/21, 19/21, 51/23, 102/23) и предложила је Комисији да донесе решење о акредитацији студијског програма **основних струковних студија (ОСС) „Екологија и заштита животне средине”**.

На основу Извештаја РК, Предлога Поткомисије и увида у поднету документацију за акредитацију СП, констатовано је да је ВШУ доставила потребну документацију за акредитацију и утврђена је испуњеност прописаних стандарда за акредитацију СП, сваког појединачно, што је документовано релевантним чињеницама, и то:

Стандард 1: Структура студијског програма

Студијски програм *ОСС – Екологија и заштита животне средине* има све елементе програма основних струковних студија.

Основне карактеристике програма су:

- Студијски програм траје 3 године, односно 6 семестара (180 ЕСПБ).
- На студијском програму се реализује укупно 39 предмета, од којих су 26 обавезних и 13 изборних. Студенти имају могућност да од укупно понуђених 13 изборних предмета, бирају укупно шест. У првој години бира се 1 од два понуђена, у другој години бира се 1 од 3 понуђена, и у трећој години бира се 4 од 8 понуђених предмета. Број ЕСПБ за изборне предмете је 6.
- Изборни предмети су заступљени са 20,83 % ЕСПБ бодова.
- Структура студијског програма обухвата 16,67 % општеобразовних, 40,00 % стручних и 43,33 % стручно-апликативних предмета у односу на укупан број ЕСПБ бодова
- Стручна пракса је обавезан стручно апликативни предмет са 3 ЕСПБ који се реализује у 6 семестру 3-ће године студија. Стручна пракса траје 120 сати, 8 часова у току петнаест недеља, и реализује се у одговарајућим привредним друштвеним и јавним установама.
- Сви предмети су једносеместрални и носе исти број ЕСПБ бодова, при чему један ЕСПБ бод одговара приближно 27 часова активног рада студента.
- Предвиђена је израда Завршног рада у 6-ом семестру (обавезни стручно апликативни предмет са 2 ЕСПБ) уз услов да су положени сви испити и Предмет

завршног рада (1 ЕСПБ). Завршни рад је самостално реализован стручно-истраживачки рад студента уобличен у писани рад који се јавно брани пред комисијом.

- Завршни рад има две позиције и то: истраживања садржана у завршном раду (активна настава) и израда и одбрана завршног рада (остали часови) и вреднује се са 2 ЕСПБ. Као припрема студента за израду и одбрану завршног рада постоји обавезни Предмет завршног рада (остали часови) који се вреднује са 1 ЕСПБ. У оквиру завршног рада студенти решавају практични проблем из привредног или јавног сектора.

- Оцењивање студената се врши на основу остварених бодова у току континуираног праћења активности, извршавањем предиспитних и полагањем испита, а што је прецизно дефинисано за сваки предмет и приказано у Књизи предмета (Прилог 5.1.-Књига предмета).

- Сви предмети имају одговарајући број ЕСПБ бодова. Укупан број бодова по годинама студија је: прва година 60 ЕСПБ, друга година 60 ЕСПБ, трећа година 60, односно 180 бодова за читав студијски програм.

Стандард је испуњен.

Стандард 2: Сврха студијског програма

Сврха студијског програма *ОСС – Екологија и заштита животне средине* Академије техничко - васпитачких струковних студија Ниш - Одсек Врање је образовање студената за професију - звање Струковни инжењер заштите животне средине, а у складу са потребама друштва.

Студијски програм обезбеђује компетенције које су друштвено оправдане и корисне у складу са потребама друштва. Студент који заврши *ОСС – Екологија и заштита животне средине* оспособљен је за каријеру у области екологије и заштите животне средине.

По завршетку студија студент стиче компетенције које ће му омогућити:

- анализу стања, синтезу релевантних података у циљу предвиђања могућих последица и избора оптималних мера за унапређење заштите животне средине
- примену инжењерских принципа у стручним истраживањима,
- примену знања у решавању проблема у реалном професионалном окружењу,
- самосталан и тимски рад итд.

Сврха студијског програма образовање студената за послове заштите, унапређења и планирања управљања животном средином у контексту одрживог развоја, је генерално приказана уз навођење да студенти стичу компетенције за самосталан или тимски истраживачки рад у многим областима: разним гранама индустрије, пројектантским компанијама, образовним институцијама, јавним службама, државним институцијама и невладиним организацијама - на пословима у области екологије и заштите животне средине.

Стандард је испуњен.

Стандард 3: Циљеви студијског програма

Циљ студијског програма *Екологија и заштита животне средине*, како је наведено је формирање стручњака који ће у потпуности моћи да разумеју суштину животне средине и природу бројних створених проблема у њој.

Основна знања струковних инжењера заштите животне средине, треба да проистекну од савладавања општих курсеве из природних наука: хемије, биологије и математике, јер тиме, како се наводи у опису, стичу предуслов да разуму и основе примењене хемије и биологије, а затим и да спознају проблеме загађења различитих сегмената животне средине (ваздуха, воде и земљишта), угрожавање биодиверзитета

као и у суштину органске производње на принципима одрживог развоја.

Дефинисани су следећи циљеви студијског програма у којима се ни једном речју не спомиње екологија:

- Стицање стручних знања из области инжењерства заштите животне средине;
- Овладавање методама за утврђивање стања и праћење промена у животној средини;
- Развој знања и вештина потребних за рад на очувању природних ресурса, заштити различитих сегмената животне средине и органској производњи;
- Развијању свести о неопходности заштите и очувања животне средине;
- Примени стеченог знања у решавању актуелних проблема савремене цивилизације у области заштите животне средине и органске производње;
- Стицању способности за практичну примену знања и вештина добре лабораторијске праксе у струци;
- Развијању способности за тимски рад;
- Стицању способности критичког мишљења;
- Стицању основних знања потребних за даље усавршавање.

Стандард је испуњен.

Стандард 4: Компетенције дипломираних студената

Савладавањем студијског програма ОСС *-Екологија и заштита животне средине* студент стиче следеће *опште способности*:

- анализу и синтезу знања у области инжењерства заштите животне средине,
- способност примене стечених знања у решавању практичних проблема,
- овладавање сложеним и специфичним методама и техникама истраживања у различитим сегментима животне средине, заштити биодиверзитета и органској производњи,
- развој критичког мишљења и приступа проблематици заштите животне средине у приступу и раду,
- изградњу правилног става према животној средини заснованим на принципима и циљевима одрживог развоја према Агенди 2030,
- развијање професионалне етике за постизање квалитетних професионалних резултата и развијање смисла за успешан тимски рад,
- развој стручних вештина, комуникационих способности и одговорности, самосталног и тимског рада у мултидисциплинарном окружењу,
- савладавање вештина рада на рачунару и његове примене у области заштите животне средине.

Савладавањем овог студијског програма студенти су компетентни да анализирају и решавају реалне и сложене проблеме који се односе на екологију и заштиту животне средине. Општа компетенција подразумева развој способности проналажења савремених иновативних решења у области инжењерства заштите животне средине, побољшања и осавремењивања базираног на принципима одрживог развоја.

Савладавањем студијског програма ОСС *Екологија и заштита животне средине* студент стиче и следеће *предметно-специфичне способности*:

- разумевање животне средине и проблема који би се у њој могли да догоде, или су се већ догодили,
- способност разумевања животне средине у склопу свих релевантних еколошких, инжењерских и економских димензија,
- стицање способности за примену информационих технологија, са циљем унапређења управљања животном средином у складу са принципима и циљевима

одрживог развоја,

- развијање способности за иновativне приступе у очувању животне средине,
- оспособљавање за прогнозирање и стратешко планирање дешавања у животној средини,
- темељно познавање и разумевање законитости и принципа загађења и заштите животне средине,
- решавање конкретних истраживачких проблема из области инжењерства заштите животне средине, уз употребу сложених научних метода и поступака,
- способност размене идеја, проблема и решења,
- разумевање специфичних задатака и одговорности у оквиру посла,
- повезивање знања из сродних и других дисциплина и њихова примена,
- сакупљање и интерпретација релевантних информација и новина у области екологије, загађења и заштите животне средине и органске производње из стручне и научне литературе,
- потребу за сталним усавршавањем у струци,
- вештине ефикасне стручне и научне комуникације, прикупљање и обраде релевантних података употребом информационо-комуникационих технологија у области заштите животне средине.

Опште и предметно-специфичне компетенције омогућавају студенту самостални рад и даље професионално усавршавање.

Стандард је испуњен.

Стандард 5: Курикулум

Студијски програм *ОСС Екологија и заштита животне средине*, Академије техничко- васпитачких струковних студија Ниш – Одсек Врање на целовит и свеобухватан начин пружа студентима стручна сазнања из области заштите животне средине. Редослед извођења наставе на предметима у студијском програму је логичан и знања потребна за наредне предмете стичу се у претходно реализованим предметима.

Структура студијског програма обухвата распоред предмета по семестрима, фонд часова и број ЕСПБ. Студијски програм ОСС Екологија и заштита животне средине, траје 6 (шест) семестара, односно 3 године, и доноси 180 ЕСПБ. Распоред ЕСПБ по семестрима – по 30 ЕСПБ у сваком семестру, је у складу са препорукама стандарда 5.

У Табели 5.1а. се налази Распоред предмета по семестрима и годинама студија - листа обавезних и изборних предмета са недељним фондом часова активне наставе (предавања, вежбе и други облици активне наставе), годином и семестром студија, бројем ЕСПБ бодова и типом предмета.

Сви предмети су једносеместрални и носе одговарајући број ЕСПБ. Укупан број ЕСПБ по години износи 60.

Укупно има 39 предмета. Да би студент завршио Екологију и заштиту животне средине потребно је да положи 32 предмета. Обавезна настава на студијском програму има 26 предмета. Број ЕСПБ за већину обавезних и изборних предмета је 6 осим за: Стручну праксу - 3 ЕСПБ, Предмет завршног рада - 1 ЕСПБ и Завршни рад – 2 ЕСПБ (Табела 5.1а.).

Изборна настава на студијском програму (Табела 5.3), садржи укупно 13 изборних предмета. Током студија, студент се опредељује за 6 изборних предмета. У првој години бира 1 од два понуђена, у другој години бира 1 од 3 понуђена, и у трећој години бира 4 од 8 понуђена предмета. Број ЕСПБ за изборне предмете је 6. У структури студијског програма *ОСС Екологија и заштита животне средине* изборни предмети

заступљени су са 20,83 % (преорука најмање 20 %) у односу на укупан број ЕСПБ бодова.

Стручна пракса је обавезан стручно апликативни предмет са 3 ЕСПБ који се реализује у 6 семестру 3-ће године студија. Стручна пракса траје 120 сати, 8 часова у току петнаест недеља. Студенти студијског програма Екологија и заштите животне средине стручну праксу обављају у медицинском центру града Врања, где се упознавају са медицинским и другим опасним отпадом, у лабораторијама за испитивање квалитета ваздуха, воде и земљишта, на депонији и другим сличним местима.

Предвиђена је израда Завршног рада у 6-ом семестру (обавезни стручно апликативни предмет са 2 ЕСПБ) уз услов да су положени сви испити и Предмет завршног рада. Завршни рад је самостално реализован стручно-истраживачки рад студента уобличен у писани рад који се јавно брани пред комисијом.

Према Структури студијског програма су часови предавања у односу на часове вежби и друге облике активне наставе заступљени у односу који је сагласан са стандардом 5 (50 % до 60 % су часови предавања).

У Табели 5.2. Спецификација предмета, дати су линкови за предмете из „Књиге предмета“ од којих сваки садржи опис предмета са називом, бројем ЕСПБ, именима наставника, циљем курса са очекиваним исходима, знањима и компетенцијама, предусловом за похађање предмета, садржајем предмета, препорученом литературом, методама извођења наставе, начином провере знања према прописима стандарда за акредитацију студијског програма.

Циљеви предмета, односно стицање одређених теоријских и практичних знања остварује се кроз садржај предмета, кроз теоријску, стручну и практичну наставу, која омогућава студентима усвајање основних савремених стручних сазнања из области којом се предмет бави..

Према прилогу „Књига предмета“ је за све предмете препоручена литература на српском и мешовито на српском и енглеском језику.

Листа предмета на студијском програму по типу предмета (Табела 5.4) дефинисана је са 16,67% академско-општеобразовних (преорука око 15 %) и укупно 30 ЕСПБ, 40,00 % стручних (преорука 40 %) и укупно 72 ЕСПБ и 43,33 % стручно-апликативних предмета (преорука око 45 %) и укупно 78 ЕСПБ, чиме су задовољени постављени критеријуми стандарда 5.

Стандард је испуњен.

Стандард 6: *Квалитет, савременост и међународна усаглашеност студијског програма*

Студијски програм ОСС Екологија и заштита животне средине Академије техничко - васпитачких струковних студија Ниш – Одсек Врање свеобухватан је, целовит и даје прилике за стицање нових стручних знања и вештина.

Из достављених докумената јасно се уочава усаглашеност овог студијског програма са другим студијским програмима на ОСС и МСС у Установи.

Студијски програм основних струковних студија Екологија и заштита животне средине је компатибилан са четири слична студијска програма високошколских установа са европског образовног програма:

- Основне академске студије Науке о животној средини, Универзитет у Тесалији, Грчка, (BSc Environmental Science, University of Thessaly, Greece);

- Основне академске студије Екологија и животна средина, Универзитет у Евори, Португалија, (BSc Ecology and Environment, University of Evora, Portugal);

- Основне академске студије Науке о животној средини, Универзитет Вагенинген, Холандија, (BSc in Environmental Science, Wageningen University &

Research, Netherlands);

- Основне академске студије Науке о животној средини, Универзитета у Барселони, Шпанија, (BSc in Environmental Science, University Barcelona, Spain).

Нови студијски програм *ОСС Екологија и заштита животне средине* за који се тражи акредитација усаглашен је у задовољавајућем проценту преклапања са четири горе наведена инострана основна академска студијска програма, из високошколских установа европског образовног простора, мада је било за очекивати да се *ОСС Екологија и заштита животне средине* пореде са основним струковним студијама, бар из једне установа европског образовног простора. Препорука је да се за следећи циклус акредитације, за поређење одаберу иностране институције са европског образовног простора у којима се реализују основне струковне студије.

Стандард је испуњен.

Стандард 7: Упис студената

Наставни процес *ОСС Екологија и заштита животне средине*, Академије техничко–васпитачких струковних студија – Одсек Врање, одвијаће се, заједно са другим студијским програмима који се реализују, у простору површине 2148,40 m².

Правилник о условима и поступку за упис студената на Академију техничко-васпитачких струковних студија Ниш (Прилог 7.3- Правила о условима и поступку уписа студената), дефинише право уписа на студије, конкурс, критеријуме за избор кандидата као и статус студената. Правилником је предвиђено да основне студије може уписати лице које има стечено средње образовање у четворогодишњем трајању и које је остварио одговарајући број бодова по основу успеха постигнутог у средњој школи и по основу успеха постигнутог на пријемном испиту. Кандидати пријављени за упис полажу пријемни испит из хемије или математике, по избору кандидата, док ученик који је у трећем или четвртном разреду средње школе освојио једно од прва три места на републичком такмичењу које организује Министарство просвете, науке и технолошког развоја (из предмета наведених у конкурс) не полаже пријемни испит, већ му се награда бодује са 60 поена. Избор кандидата за упис на основне струковне студије, обавља се на основу ранг листе, а према општем успеху постигнутом у средњем образовању (највише 40 поена), и на основу успеха на пријемном испиту (укупно 60 поена), што у укупном збиру чини 100 поена. Након обављеног пријемног испита Комисија за спровођење пријемног испита формира јединствену ранг листу по којој рангира кандидате, узимајући у обзир укупан број бодова стечен на основу успеха у средњој школи и постигнутих резултата на пријемном испиту.

Стандард је испуњен.

Стандард 8: Оцењивање и напредовање студената

Коначна оцена на сваком од наставних предмета овог студијског програма формира се континуалним праћењем рада, ангажованости и постигнутих резултата студената током школске године и на завршном испиту. Полагањем испита студент стиче одређен број ЕСПБ бодова. Сваки појединачни предмет у програму има одређен број ЕСПБ бодова који студент остварује кад са успехом положи испит. Успешност студената у савлађивању одређеног предмета континуирано се прати током наставе и изражава се поенима. Максимални број поена које студент може да оствари на сваком предмету је 100. Активност на настави и предиспитне обавезе укупно износе 70 поена а полагањем завршног испита остварује се још 30 поена што у укупном збиру чини 100 поена. Оцена коју је студент добио се утврђује на завршном испиту. Укупан успех студента на предмету изражава се оценом од 5 (није положио) до 10 (изузетан). Оцена студента је заснована на укупном броју поена које је студент стекао испуњавањем

предиспитних обавеза и полагањем завршног испита, а према квалитету стечених знања и вештина.

Студент полагањем испита стиче 6 ЕСПБ бодова на сваком од 32 предмета, што је у сагласности са радним оптерећењем студената у савладавању предмета. Предмет завршног рада (1 ЕСПБ), Стручна праксе (3 ЕСПБ) и Завршни рад (2 ЕСПБ) носе наведене бројеве ЕСПБ бодова, који у збиру за наведена три предмета износи 6 ЕСПБ бодова. Сва три поменута предмета су значајна студенту за израду свог завршног рада. Завршетком студија, студент стиче 180 ЕСПБ бодова.

Стандард је испуњен.

Стандард 9: Наставно особље

Број наставника на студијском програму Екологија и заштита животне средине усклађен је са бројем часова наставе на студијском програму који ће установа реализовати након добијања акредитације.

Укупан број наставника који обавља наставу на студијском програму је 19. Наставници са пуним радним временом држе 92% предавања. Ангажовање по сваком наставнику мање је од 12 часова активне наставе недељно, односно просечно оптерећење наставника је 2,44.

Једанаест наставника има назив доктора наука што износи 57,9%.

Број сарадника, према увиду је 7, довољан је за реализацију наставе, тако да је просечно оптерећење сарадника на студијском програму ОСС Екологија и заштита животне средине 3,61. Ангажовање по сваком сараднику мање је од 16 часова активне наставе недељно.

Достављене су на увид дипломе наставника, одлуке о изборима, уговори о допунском раду, обрасци социјалног осигурања и друга тражена документација.

Наставници поседују квалификације потребне за њихова задужења у настави, што је и документовано. У књизи наставника (табела 9.1.а) дати су подаци о свим наставницима. Научно- стручне квалификације наставног особља одговарају образовно-научном пољу и нивоу њихових задужења. Наведене су референце наставника (5 и више) из уже научне, уметничке односно стручне области из које се изводи настава на студијском програму.

Стандард је испуњен.

Стандард 10: Организациона и материјална средства

Одсек Врање (Академија техничко васпитачких струковних студија) налази се у улици Филипа Филиповића бр. 20, у месту Врање и простире се на 2148,40 m² површине (амфитеатар, учионице, хемијске, микробиолошке и рачунарске лабораторије и остало). Укупан број студената на Академији на свим акредитованим студијским програмима и на свим годинама је 799. Настава се изводи у две смене.

Одсек у Врању поседује одговарајући простор за извођење наставе. То су: 1 амфитеатар са бројем места за седење 165; 8 слушаоница и учионица са 470 расположивих места за седење; 2 лабораторије (хемијске и микробиолошке) са 45 места; 2 рачунарске лабораторије са 40 слободних места за студенте; 4 радионице са 130 места; 1 библиотека са читаоницом, 1 сала, 1 интернет сала. Поред наведеног, Академија располаже наставним кабинетима, студентском службом, секретаријатом и студентским парламентом. Овим подацима потврђено је да Академија обезбеђује место за сваког студента на студијском програму, будући да је планирани број студената за упис на нови студијски програм ОСС Екологија и заштита животне средине 20.

Одсек у Врању обезбеђује одговарајући простор за наставнике и сараднике.

За извођење наставе на студијском програму обезбеђена је сва потребна и

одговарајућа техничка опрема за савремено извођење наставе, наведена у Табели 10.2. (рачунари, лаптопови, скенери, штампачи, WiFi картице итд). Целокупна опрема је безбедна за рад и извођење наставе у складу са здравственим стандардима, о чему су студенти обавештени путем упутства за коришћење. Микробиолошка и хемијска–биохемијска лабораторија су опремљене савременим уређајима и апаратима за извођење лабораторијских вежби и огледа. Све просторије за извођење наставе опремљене су видео пројекторима, рачунарима и осталом потребном техничком подршком ради савременог извођења наставе, у складу са специфичностима у области заштите животне средине и екологије. Академија располаже са укупно 68 савремена рачунара (на свим рачунарима користе се актуелни рачунарски програми), 37 лап–топ рачунара, 4 сервера, 15 видео пројектора, 13 ласерских штампача, 8 мултифункционалних ласер штампача, једним фотокопир апаратом/штампачем, 3 фотокопир апарата, једним ласерским колор штампачем, 4 скенера и осталом пратећом опремом.

У Табели 10.3. Листа библиотечких јединица релевантних за студијски програм Екологија и заштита животне средине приказане су 226 библиотечких јединица, што је више од 100 како прописују стандарди за акредитацију. Наведена литература је из области које се проучавају у наведеном студијском програму, али је старијег датума, што треба имати у виду с обзиром да се ова грана науке свакодневно развија.

У Табели 10.4. дат је списак 141 уџбеника доступних за ОСС Екологија и заштита животне средине, што је довољан број потребан за све наставне предмете. Сваки наставни предмет покривен је са најмање 2 или 3 уџбеника, са пратећим збиркама или практикумима код оних предмета где је то неопходно. Настава је покривена одговарајућим уџбеницима и помоћним наставним материјалима, који су објављени у потребном броју примерака. Уочена је слабија покривеност уџбеничког материјала од стране предметних наставника.

За извођење студијских програма морају бити обезбеђене одговарајуће наставно-научне базе, сопствене и у привреди. Под сопственим наставно-научним базама, релевантним за овај студијски програм, подразумевају се хемијска лабораторија, микробиолошка лабораторија, рачунарска лабораторија.

Академија свој рад базира на Уговорима о пословно–техничкој сарадњи са бројним привредним друштвима и јавним установама чија је опрема на располагању наставницима, сарадницима и студентима, приказаним у оквиру Извештаја о самовредновању.

Стандард је испуњен.

Стандард 11: Контрола квалитета

Академије техничко-васпитачко струковних студија – одсек Врање, је кроз прилоге и документе на свом сајту доставила све податке који су неопходни за оцену испуњености захтева Стандарда 11. Контрола квалитета, у акредитацији ОСС Екологија и заштита животне средине. Приложени су:

Прилог 11.2. Јавно публикован документ – Политика обезбеђења квалитета-Установе.

Прилог 11.4. Извод из Статута Установе којим се регулише оснивање и делокруг рада организационих јединица задужених за квалитет (комисије за квалитет...).

На сајту Одсека Врање, у делу Политика квалитета (<https://www.odsekvranje.akademijanis.edu.rs/index.php/o-skoli/politika-kvaliteta>) доступни су и документи релевантни за Стандард 11. Контрола квалитета:

- Одлука о усвајању Плана за спровођење самовредновања студијског

програма ОСС Екологија и заштита животне средине Одсека Врање за школске 2024/2025., 2025/2026. и 2026/2027. године од 28.3.2024;

- План за спровођење самовредновања студијског програма ОСС Екологија и заштита животне средине за школске 2024/2025., 2025/2026. и 2026/2027. године од 27.3.2024;

- Одлука о именовању чланова Подкомисије за унутрашње обезбеђење квалитета и самовредновање у Одсеку Врање од 8.3.2024;

- Одлука о именовању председника и чланова комисије за самовредновање и унутрашње обезбеђење квалитета Академије техничко-васпитачких струковних студија Ниш од 28.12.2023;

На сајту Академије техничко-васпитачких струковних студија Одсек Врање је доступан „Акциони план за спровођење стратегије обезбеђења квалитета на Академији техничко-васпитачких струковних студија за школске 2024/25., 2025/26. и 2026/27. године“. Овај Акциони план је наведен и у документу достављеном за акредитацију ОСС Екологија и заштита животне средине под називом „Стандарди за акредитацију студијског програма основних струковних студија екологија и заштита животне средине“, у оквиру Стандарда 11. Контрола квалитета.

Контрола квалитета студијског програма ОСС Екологија и заштита животне средине спроводи се редовно и систематично путем самовредновања и спољашњом провером квалитета.

Стандард је испуњен.

Препоруке

- Да се при следећој акредитацији курикулум струковних студија, пореди са курикулумом иностраних струковних студијских програма, а не са курикулумом академских студијских програма, будући да се од студената након завршетка студија, очекује да имају потребна стручна знања и вештине, које ће моћи директно да примене у пракси;
- Да се води рачуна о правилном коришћењу терминологије везане за област екологије и заштите животне средине. Стриктно разликовати и правилно користити термине ”загађивачи”, за оно што представља загађиваче животне средине, и загађујућих једињења, које емитују загађивачи;
- Да се при следећој акредитацији јасно документује разлог назива студијског програма: Екологија и заштита животне средине, будући да у опису Стандарда 1-4, ни једном речју се не спомиње екологија као одредница сврхе, циљева и структуре студијског програма, као ни код компетенција дипломираних студената. Наиме, реч екологије се спомиње само у називу студијског програма;
- Приликом избора предавача по уговору, неопходно је поред њиховог дугогодишњег радног искуство у струци побољшати и њихово истраживачко искуство, тј., обезбедити потребан број референци у облику публикованих, како научних тако и стручних радова, и учешћа у раду научних и стручних конференција, будући да је у Елаборату, Акционом плану, и осталим доступним документима, наведено да Академија обезбеђује наставницима и сарадницима могућност за перманентно научно и стручно усавршавање и напредовање. Наиме, наведено је, такође, да Академија одобрава плаћена одсуства ради студијских боравака, специјализација, учешћа на научним и стручним скуповима у земљи и у иностранству и партиципирања у финансирању научног и стручног усавршавања наставника и сарадника;

- Додатно, од наставника ангажованих по уговору, претежно стручњаке из праксе, очекује се да у картону наставника наведу остварене стручне референце које их квалификују за извођење наставе на предметима за које се бирају;
- Подстицати унапређење компетенција наставног особља кроз стручно усавршавање; тј., адекватним системом награђивања стимулирати запослене за креативан и плодотворан истраживачки рад, као и перманентно стручно усавршавање запослених кроз учешће на научним и стручним скуповима, као и успостављање сарадње и размене искустава и информација са другим домаћим и међународним институцијама;
- Спровођење активности које ће омогућити: побољшање нивоа комуникације на релацији професори – студенти, креирањем наставног процеса који ће омогућити тимски рад са студентима и увођење студената у заједничке истраживачке пројекте и програме, ради побољшања ефикасности студирања и стицања знања;
- Унапређење модела сарадње са привредом и другим релевантним субјектима у циљу обезбеђивања стипендија за студенте који имају изузетне резултате и квалитет, али слабије финансијске могућности, и тиме обезбедити њихов останак у Врању и ближој околини;
- Организовање едукације студената у вези са сврхом, поступком и улогом оцењивања педагошког рада наставника и сарадника;
- У циљу праћења најновијих трендова у динамичној научној области која покрива домен екологије и заштите животне средине, а тиме и у области педагошког рада, треба пратити најсавременије трендове и по могућности, редовно надограђивати постојећу инфраструктуру Академије како би се наставне активности перманентно одржавале на високом нивоу;
- Да се наставни кадар више позабави обезбеђењем уџбеничком материјала неопходног за успешно савладавање планираних наставних активности, будући да мали број запослених наставника има написане уџбенике за предмете који су им поверени;
- У циљу обезбеђења, да простор у Одсеку Врање буде приступачан за студенте и професоре, као и остало особље, са отежаним кретањем, очекује се, да се на улаз Одсека Врање постави рампа за особе са инвалидитетом, како је и наведено у Акционом плану, да ће у наредном периоду постављање рампе бити један од приоритета;
- Ради унапређења услове рада ненаставног особља, а у циљу пружања и обезбеђења комплетније ненаставне подршке, обезбедити унапређење професионалних компетенција ненаставног особља, путем организованих обука и семинара, а у циљу сталног усавршавања и побољшања методике њиховог рада, лакше и боље комуникације како са студентима, тако и наставним особљем у оквиру и ван Установе, и са ненаставним особљем ван Установе.

На основу наведеног, поступајући у складу са чланом 21. став 1. тачка 1) Закона о високом образовању, којим је прописано да Комисија одлучује о захтеву за акредитацију и спроводи поступак акредитације установа и студијских програма у области високог образовања, Комисија је на седници одржаној 09.07.2024. године одлучила као у диспозитиву овог решења.

Упутство о правном средству: Против овог Решења може се уложити жалба Комисији за одлучивање по жалбама Националног акредитационог тела, преко Комисије за акредитацију и проверу квалитета, у року од 15 дана од дана пријема.

Достављено:

- високошколској установи
- архиви

Председник Комисије

проф. др Милорад Милованчевић

